

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C238 – WON18**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 27 mei 2010

INHOUD

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de impact van de kosten van de scheiding van gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten bij de distributienetbeheerders	3
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de dakisolatieprojecten van de distributienetbeheerders	7
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de gevolgen binnen de sociale huisvesting voor kinderen van overleden ouders	11
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verschillende reactie van distributienetbeheerders inzake de kostprijs van groenestroomcertificaten	13
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verwerkingstermijnen van de premieaanvragen bij het Agentschap Wonen	15
Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het nationaal actieplan voor hernieuwbare energie	18
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het lage aantal aanvragen en het slinkende budget voor de aanpassingspremie voor bejaarden	19
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, en tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het decreet Grond- en Pandenbeleid en de interpretatie van boek 5 ‘Wonen in eigen streek’	23

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de impact van de kosten van de scheiding van gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten bij de distributienetbeheerders

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, geachte leden, op het eerste gezicht lijkt dit een zeer technische aangelegenheid. Dat is het ook, maar dit onderwerp is ook zeer actueel. De jongste tijd is in de commissie en in de plenaire vergadering, naar aanleiding van allerhande vragen en mediaberichten, gedebatteerd over de prognoses met betrekking tot de sterk stijgende distributienettarieven. Minister, op basis van die zorg heb ik deze toch wel vrij technische interpellatie ingediend.

Tijdens de behandeling van de tariefvoorstellen voor 2009-2012 heeft de gemengde distributienetbeheerder Eandis speciale aandacht besteed aan de verwerking van de kosten voor de projecten van smart metering en smart grid. Tijdens mijn opzoeken in verband met deze problematiek is me eerlijk gezegd iets ontgaan, dat ook deels de discussie verklaart over het doorrekenen van de zonnepanelen en de reactie van Infrac op wat Eandis naar voren heeft gebracht. Het gaat namelijk over het feit dat Eandis blijkbaar meerjarentariefafspraken heeft. Dat wist ik eerlijk gezegd niet, en dat is niet onbelangrijk wat deze thematiek betreft. Bij een zuivere intercommunale als Infrac is dat niet het geval. Dat heeft natuurlijk te maken met die dading, maar het verklaart veel. Als de ene op voorhand al dingen kan incalculeren voor een periode van 3 jaar, en de andere calculeert dat niet in, dan is de reactie van de zuivere intercommunale in feite geen nette reactie geweest. Ook wat die problematiek betreft, werd gesteld dat smart metering niet zal worden gerealiseerd in het eerste jaar en op een of andere manier in rekening zal moeten worden gebracht in die tariefvoorstellen.

Anticiperend op het uitrollen van smart metering in België heeft Eandis een onderzoeks- en ontwikkelingsproject opgestart, wat specifiek heeft geleid tot het registreren – en daar gaat het in feite over – van octrooien voor de technologie van communicatie over energienetten, de zogenaamde ‘power line communication’. Minister, in meerdere commissies zetelen heeft een voordeel. Met de commissie Media hebben we Telenet en Belgacom bezocht. We hebben daar gehoord dat die grote distributieplatformen op het vlak van televisie, telefonie en telecommunicatie allebei actief bezig zijn met die smart metering en smart grids. Hun netwerk zal ook voorwerp gaan uitmaken van het debat. Ze hebben contacten met Eandis en Infrac. Er is dus sprake van een ruimere kwestie.

De vraag kan natuurlijk worden gesteld op welke manier de distributienetbeheerders moeten omgaan met de kosten en de eventuele opbrengsten van dergelijke projecten. Het is immers de bedoeling dat dit ook iets opbrengt. Behoren dergelijke onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten tot de gereguleerde of tot de niet-gereguleerde activiteiten van de distributienetbeheerders, en hoe wordt dat onderscheid gemaakt? Naar aanleiding van iets gelijkaardigs qua transmissie bij Elia heeft de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) een soort advies over dit onderwerp gegeven. De CREG heeft eind 2009 gelijkaardige vragen van Elia behandeld. Dat is niet onbelangrijk. Hier hangt alles immers met alles samen.

We hebben de wettelijk toegestane en niet-toegestane activiteiten van de netbeheerders eens bekeken. Er is de transmissie en de distributie. Er is een onderscheid tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten. Het CREG-advies heeft deels een kader gecreëerd voor de activiteiten binnen Elia. De CREG heeft met Elia geprobeerd een oplossing te krijgen voor de verdeling van de kosten. Dat is allemaal technisch. Er werd met matrices gewerkt, met daarin de gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten. Eandis heeft dat ook gedaan. Minister, dat is de reden van mijn vraag. Met betrekking tot de impact op de kosten zou het voorstel

toelaten om een gedeelte, namelijk 60 percent gecumuleerd, van de toekomstige inkomsten uit octrooien voor te behouden aan de aandeelhouders, terwijl het volledige risico in de nettarieven wordt verrekend. Elia zou zich hiermee akkoord hebben verklaard en Eandis zou hetzelfde principe hanteren.

Als we echter kijken naar het aandeelhouderschap, merken we dat Elia en Eandis ook financieel in feite twee totaal verschillende bedrijven zijn. Elia is een beursgenoteerd bedrijf. Dat is een fundamenteel verschil met Eandis. Kijken we naar het aandeelhouderschap en de dividendenpolitiek, dan is er sprake van een andere financieel-economische invalshoek dan bij de dividendenpolitiek van bijvoorbeeld Eandis. Eandis heeft een band met de gemeenten en dergelijke. We kennen die kwestie. Er is dus sprake van een andere problematiek, ook wat de distributienettarieven betreft. De risico's worden steeds meer verrekend in die tarieven, die al onder grote druk staan door andere factoren, waarover we hier al hebben gediscussieerd. Men zou de reflex kunnen hebben dat de toekomstige inkomsten meer in het voordeel van de consumenten zouden moeten zijn. Er zou moeten worden getracht die distributienettarieven zo laag mogelijk te houden. Dat zal dan ten koste zijn van de aandeelhouders. Bij Elia is dat te begrijpen door het beursgenoteerd aandeelhouderschap, bij Eandis minder. Toch probeert men die verhouding van Elia naar Eandis door te trekken.

Minister, in welke mate is een afstemming met Elia volledig gerechtvaardigd? Geldt dit voor alle distributienetbeheerders? Ik heb zelf opzoekingen gedaan naar Infrac en niets gevonden.

In welke mate kan de Vlaamse overheid een rol spelen in de impact op de kosten en de afwenteling naar de consument? Het staat in het regeerakkoord en er is unanimitie in het parlement om die distributienettarieven zo veel mogelijk onder controle te houden. Dit is een casus waarin u al dan niet kunt ingrijpen. Hoe gaat u ermee om, in het belang van de consument?

Wat is de concrete stand van zaken van het dossier? Bent u volledig op de hoogte van de evoluties in de sector? De distributienettarieven waren al meermaals het onderwerp van een parlementair debat. Als de politiek kan en wil, kan ze misschien nog een sturing geven in deze problematiek.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: We moeten onze netbeheerders in de eerste plaats dankbaar zijn dat ze investeren in onderzoek en ontwikkeling over die slimme netten. Vooralsnog worden zij daartoe niet verplicht. Ze hebben op eigen houtje technologie ontwikkeld om die slimme meters te kunnen uitlezen, het dataverkeer via powerline communication vorm te geven en daarover een octrooi aangevraagd. Het is een goede zaak dat zij vooroplopen in de innovatie van de netten en de ontwikkeling en het uittesten van die slimme meters en slimme netten.

De manier waarop de kosten en de baten daarvan naar de nettarieven gaan of naar de aandeelhouders is een beslissing van de CREG. De CREG heeft geoordeeld dat ze de kosten in de tarieven kunnen doorrekenen en dat de baten voor 60 percent gaan naar de aandeelhouders. Ik heb daar ook mijn vragen bij. Het lijkt wel op het socialiseren van de kosten en het privatiseren van de winsten. Maar ik ga ervan uit dat dat een beslissing van de CREG is, waar u, minister, in afwachting misschien van de regionalisering van de bevoegdheid over distributienettarieven, niets aan kunt doen.

De CREG kopieert de benadering die voor Elia is toegepast naar Eandis. Alles bij elkaar lijkt het me nog meer verantwoord die regeling toe te passen bij Eandis dan bij Elia. 70 percent van de aandeelhouders van Eandis zijn lokale besturen. Als de baten van de verkoop van dat octrooi in het buitenland en het vermarkten van die technologie voor 60 percent naar de aandeelhouders gaan, gaat dat nog terug naar de lokale besturen. Bij Elia zijn we dat kwijt aan degenen die op de beurs die aandelen hebben gekocht.

Het is meer te verantwoorden bij Eandis dan bij Elia, maar ik heb er mijn vragen bij. De CREG zit anders altijd met een vergrootglas te kijken naar onze kostenstructuur en tracht zo veel mogelijk kosten uit die tarieven te weren. En nu zegt de CREG de kosten voor 100 percent door te rekenen in de tarieven, maar als er winst te rapen valt, zijn de baten voor 60 percent voor de aandeelhouders en komen ze niet integraal ten voordele van de consumenten. Ik heb er mijn bedenkingen bij, maar ik ga ervan uit dat u daaraan weinig kunt veranderen, minister, omdat dat de ondoorgrondelijke wegen van de federale regulator zijn.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik begrijp uw bezorgdheid, mijnheer Decaluwe, maar het klopt dat de bevoegdheid om over tarieven te oordelen helaas behoort tot de federale overheid. Het is dus de federale regulator die oordeelt over de billijkheid van de kosten en de manier waarop die in de tarieven mogen worden doorgerekend.

Ik heb wel enige impact, maar die is indirect. Wij hebben de bevoegdheid om investeringsplannen van distributienetbeheerders te beoordelen of technische reglementen op te stellen. We kunnen beslissingen nemen die een invloed hebben op de kosten van de netbeheerders en dus van de tarieven. Maar we beslissen niet over die tarieven.

Het project voor de slimme meters is een pilootproject. Er is geen algemeen regelgevend kader voor de omvorming naar slimme netten. Het is net de bedoeling van dat pilootproject om relevante ervaring op te doen die kan leiden naar een beslissing over een eventuele invoering en dus een regelgevend kader. Op dit moment spelen we geen rol bij de impact van de kosten van het project voor de slimme meters, maar als we over zouden gaan tot de algemene uitrol, zijn we zeker betrokken partij omdat wij dan de regelgeving scheppen.

Ik vind het ook absoluut noodzakelijk dat zowel de kosten als de baten van die slimme netten, als zij er komen, op een faire manier worden verrekend. Ik hoop dat die bevoegdheid tegen dan in onze handen is. Als dat niet zo is, hoop ik dat de CREG in alle wijsheid een fair oordeel zal vellen. Dat is helaas alles dat ik op dit moment kan doen.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik dank u voor het antwoord, maar ik ben niet voor 100 percent zeker over het volgende. Er werd een definitieve uitspraak gedaan over de problematiek van Elia en de transmissie. De gemengde distributienetbeheerder Eandis zit in volle voorbereiding, maar uit de informatie waarover ik beschik, heb ik niet kunnen afleiden dat de CREG al een formeel advies heeft gegeven. Ik kreeg eerder de indruk dat de distributienetbeheerder zelf een afspiegeling maakt van wat de CREG gedaan heeft inzake Elia. Ik heb geen formeel advies gevonden van de CREG over dit specifieke probleem. Ik weet niet of er al een definitieve beslissing is gevallen binnen Eandis.

De voorzitter: Mijnheer Decaluwe, er zijn toch geen parlementsleden die bevoorrechte posities bekleden in de raden van bestuur van dit soort instellingen, want u hebt het er toch soms moeilijk mee dat er informatie uit die raden van bestuur komt? *(Gelach)*

De heer Carl Decaluwe: Ik zit spijtig genoeg niet in de raad van bestuur van Eandis. *(Gelach)*

Daar gaat het nu niet over. Ik merk dit echt op vanuit een bekommernis. Wat de heer Martens stelde, daar kan ik inkomen, maar het is natuurlijk afhankelijk van de hoek waaruit dit wordt bekeken. Het klopt natuurlijk dat het ten koste is van de dividenden van de gemeenten. En het is de bedoeling van de gemeenten dat dit in de algemene middelen komt. Dat is allemaal juist, maar dan moet de politieke wereld toch eens stoppen met het steeds maar weer verwijten dat de distributiekostprijzen almaar stijgen. Het is het een of het ander. Als men dat doet, dan is het ten voordele van het dividend van de gemeente. Dit is natuurlijk een globaal systeem waarbij alles aan elkaar hangt.

Ik bekijk dit vanuit het standpunt van de consument. Dat moet de basis zijn. We moeten trachten om het zo veel mogelijk onder controle te houden. Natuurlijk kunnen we zeggen dat

Elia een beursgenoteerd bedrijf is. Ik weet ook niet wie al die aandeelhouders zijn, maar ik heb wel al vastgesteld dat Electrabel er nu uit gaat en waarschijnlijk wordt dit op de ene of de andere manier ook wel gerecupereerd via de Gemeentelijke Holding.

Ik herhaal dat ik niet de indruk heb dat de CREG al een definitief oordeel heeft gegeven over dit specifieke dossier van de distributienetbeheerders. Misschien kan dit anders worden bekeken. Ik vind Elia niet gelijkwaardig aan Eandis. De heer Martens heeft natuurlijk gelijk over een aantal punten, maar alles hangt af vanuit welke invalshoek we dit bekijken. Ik vertrek bij de consumenten, maar waarschijnlijk zullen hier burgemeesters en schepenen zijn die dit bekijken vanuit het schepencollege. Ik begrijp dat allemaal wel, maar het gaat dan niet op om in de media steeds weer de grote discussies te voeren over de almaar stijgende distributiekosten. Ooit moet er kleur bekend worden.

Minister Freya Van den Bossche: Ik heb hier nog twee opmerkingen over, en voor wat de tarieven betreft, geef ik enkel mijn mening.

Het is zeker niet zo dat ik vind dat private aandeelhouders zo veel mogelijk mogen cashen en de overheid niet. Ik vind het van geen van beide echt nodig om zoveel te cashen. Met andere woorden: als ik de CREG was, zou ik overal wat afpakken, zeker ook van al die private aandeelhouders. Trouwens, Eandis, dat weet u, dat is ook Electrabel en de lokale overheden. Laten we daar duidelijk over zijn.

Mijn gevoel in het algemeen is, en daarom staat hierover ook een passage in de beleidsnota, dat het veld in zijn algemeenheid veel meer bezig is met de eigen voordelen dan met de consument. Ik heb al een aantal keer tijdens vergaderingen gezegd, en daarom heb ik ook de onderzoeksvraag die bij het pilootproject hoort, laten aanpassen, dat als het voor de consument geen vooruitgang betekent – alles in ogenschouw genomen natuurlijk –, ik niet voor de uitrol ga. Zo simpel is het, vandaar dat die nog niet zeker is.

Men schrikt soms als ik dat zeg, maar het moet goed zijn, zowel voor de maatschappij in haar algemeenheid als voor de consumenten. Als het goed is en mits er ook een oordeelkundig gebruik is van de slimme meters, dan ga ik wel akkoord. Ik zal nooit accepteren dat de kosten worden afgewenteld op de consument en dat alle voordelen, namelijk het makkelijker beheren van de stroom en zo meer, naar de andere kant gaan. U mag dus aan mij een ‘ambetante’ verwachten.

Over slimme meters wordt soms gedaan alsof alles al in kannen en kruiken is, alsof ze er zeker komen en er nog enkel wordt bekeken hoe. Zo is het niet. Afhankelijk van ‘hoe’ zal het ‘ja’ of ‘neen’ zijn. Voor de duidelijkheid: ik vind het een goed systeem. Ik ben voorstander, maar we moeten billijk zijn en kijken naar de kosten en de baten. Dit is zo in het algemeen, los van een specifieke vraag.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Het is belangrijk dat de minister dat laatste nog een keer heeft benadrukt. Het uitgangspunt moet inderdaad zijn dat iedereen erbij wint: vooral de consument, in tweede orde het milieu en als laatste de structuren.

Minister, u hebt de hefboom gedeeltelijk in handen. U hebt verteld wat uw principes zijn vooraleer er een definitieve uitrol komt. Ik vind het goede principes en ik meen dat het parlement u daarin kan steunen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de dakisolatieprojecten van de distributienetbeheerders

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, de gemengde distributienetbeheerders hebben halfweg vorig jaar in het kader van de REG-actieverplichtingen (rationeel energiegebruik) een isolatieproject opgestart in samenwerking met de sociale bouwmaatschappijen. De netbeheerders kopen het isolatiemateriaal, zoals isolerende wol of allerhande technische platen, en de huisvestingsmaatschappijen zorgen voor de plaatsing. Dit is het eenvoudige principe. De huisvestingsmaatschappijen krijgen hiervoor ook een premie uit het Aardgasfonds van 10 euro per vierkante meter voor de plaatsing. Het was ook de bedoeling dat de Vlaamse dakisolatiepremie van 500 euro hiervoor kon worden aangevraagd, maar ik meen dat die niet meer bestaat.

Minister Freya Van den Bossche: Toch wel.

De heer Carl Decaluwe: Toch? Des te beter, zou ik zeggen.

Na de inschrijvingen blijkt dat tussen de distributienetbeheerders grote verschillen inzake aangevraagde oppervlakten zijn vastgesteld. Aangezien het Aardgasfonds voor deze actie een vaststaand budget van 1,5 miljoen euro heeft, kan men niet op alle vragen ingaan. Het beschikbare budget werd herverdeeld, rekening houdend met het aantal inschrijvingen en het aantal woningen dat de bouwmaatschappijen beheren.

Daarnaast heeft ook het Vlaams Energieagentschap (VEA) een project opgestart om het potentieel te evalueren van de plaatsing van dakisolatie in privéwoningen van huurders in de laagste huurklasse. Het gaat over huren tot 400 euro per maand. De bedoeling is om na te gaan of het instaan voor de volledige uitvoering en de financiering van de investering kostenefficiënter is dan het geven van premies terwijl de klant de werken coördineert. Noch de huurder, noch de verhuurder moet in dat geval bijdragen in de financiering. En de administratieve lasten worden minimaal gehouden. Dat zijn de basisprincipes.

Minister, hoe worden deze projecten concreet aangepakt, en wat is de timing? Op het terrein hoor ik van de bouwmaatschappijen in dat verband toch niet echt succesvolle verhalen. Welke concrete afspraken werden gemaakt met de bouwmaatschappijen, en wanneer kunnen de middelen operationeel worden? Op welke manier wordt de huurder hierbij betrokken, onder meer voor de huurprijsberekening? In dat verband heeft de commissie Energiearmoede toch een aantal vragen gesteld. Wat is het besparingspotentieel en de kostenefficiëntie van dergelijke projecten?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister, collega's, ook dit project moet worden voortgezet. Het komt tegemoet aan de resolutie die we met de commissie Energiearmoede hebben aangenomen. Daarin wordt gevraagd dat de openbaredienstverplichtingen inzake rationeel energiegebruik meer zouden worden gericht op sociale woningen. Men stelt immers vast dat de premies in de REG-actieplannen van de netbeheerders vooral ten goede komen aan de middenklasse: aan gezinnen die misschien ook wel zonder die premies de investeringen zouden hebben gedaan. Het mattheuseffect speelde. Ik vind het dus zeer goed dat de netbeheerders de middelen van het Aardgasfonds gebruiken om de dakisolatieprojecten vorm te geven.

Ik denk wel dat we moeten oppassen met het design van die projecten. Want de dakisolatieprogramma's die tot vandaag zijn uitgewerkt, gelden enkel voor hellende daken. Dat zorgt ervoor dat grote blokken van huisvestingsmaatschappijen in stedelijke gebieden, met platte daken, niet voor die dakisolatiepremie in aanmerking kwamen. We mogen bepaalde maatschappijen zeker niet uitsluiten. Een bijsturing van het programma kan ertoe

leiden dat de subsidies evenwichtiger over alle Vlaamse huisvestingsmaatschappijen kunnen worden gespreid.

Ik hoop ook dat in de verdere uitvoering van de dakisolatieplannen voor de sociale huurwoningen de sociale economie kan worden betrokken. Dat is specifiek voor u interessant, want u hebt in dat verband relevante bevoegdheden. In Limburg gebeurt het, en daar wordt aangetoond dat het een succes is. Ik hoop dat het VEA bij de verdere uitrol van het programma ervoor kan zorgen dat langdurig werklozen en anderen ervaring kunnen opdoen in deze zeer toekomstgerichte sector van het 'e-noveren' van gebouwen.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister, collega's, aansluitend bij de laatste opmerking van de heer Martens zou ik graag vernemen of in de toekomst ook kan worden overlegd met de dakisolatieproducenten, en niet enkel met de sector van de sociale economie.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, in 2010 wordt de actieverplichting door Eandis concreet ingevuld via de uitwerking van een dakisolatieproject voor sociale huisvestingsmaatschappijen. Eandis levert het materiaal voor de werking gratis aan de sociale huisvestingsmaatschappijen, die op hun beurt zorgen voor de correcte plaatsing. Voor die plaatsing keert Eandis een premie van 10 euro per vierkante meter uit. Dat geld komt van het Aardgasfonds, en daarvoor is in totaal een budget van 1,5 miljoen euro uitgetrokken. Bovendien ontvangen de sociale huisvestingsmaatschappijen per woning de bijkomende Vlaamse dakisolatiepremie van 500 euro. Ik wil dat dit enkel gebeurt als dat nodig is, want het zou kunnen dat de reële restkost, na verrekening van de plaatsingspremie, kleiner is.

Voor de dakisolatiewerken aan woningen die niet in de planning konden worden opgenomen, kunnen huisvestingsmaatschappijen bij de netbeheerder een beroep doen op de bestaande premies, alsook op de Vlaamse dakisolatiepremie. Naast de samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen verbindt Eandis er zich toe om op vraag van het Vlaams Energieagentschap ook voor de privéhuurmarkt een sociaal dakisolatieproject uit te werken. Dat project komt tegemoet aan de nood die ook in mijn beleidsnota is beschreven: voor moeilijk bereikbare doelgroepen – kansarmen en eigenaars van huurwoningen – een actievare manier van werken ontwikkelen die ook bij deze doelgroepen resulteert in effectieve energierenovatie. Ik volg dat met veel interesse op.

Uitgaande van de praktijkervaringen met deze proefprojecten kan worden nagegaan welke aanpak in welke context het meest voor een eventuele uitbreiding naar het hele Vlaamse grondgebied geschikt is. Met dezelfde doelstelling is eind 2009 een projectsubsidie toegekend aan de vzw Stebo, die in Limburg zes isolatieteams uit de sociale economie coördineert. Dat project, waarbij de maatschappij Infracx instaat voor een stuk van de cofinanciering, focust exclusief op huurwoningen van sociale huisvestingsmaatschappijen. In vergelijking met de samenwerking die is opgezet met een aantal sociale huisvestingsmaatschappijen met wellicht eerder uniforme en kort bij elkaar gelokaliseerde woningen, zal in dit project rekening moeten worden gehouden met een grote verscheidenheid in soort en ligging van de woningen en met een groot aantal privé-eigenaars waarmee afspraken moeten worden gemaakt. Het selecteren van huurwoningen zonder dakisolatie, bewoond door een sociale doelgroep en in eigendom van een privépersoon die bereid wordt gevonden om het dak te laten isoleren, vormt in dit project een bijzonder onderdeel en een bijkomende uitdaging waarvoor een specifieke methodiek zal worden ontwikkeld.

De sociale huisvestingsmaatschappijen kregen via een bevraging de gelegenheid om te laten weten in welke mate ze van het aanbod gebruik willen maken. Op basis daarvan heeft Eandis een lijst opgesteld. Wegens de beperktheid van het beschikbare budget voor de plaatsing kan niet elke huisvestingsmaatschappij voor het totaal aantal vierkante meter dakisolatie waarvoor ze hadden ingetekend, de premie van 10 euro per vierkante meter krijgen. Het

budget per distributienetbeheerder onder de koepel van Eandis wordt daarom verdeeld over de ingeschreven sociale huisvestingsmaatschappijen waarbij elk een aandeel krijgt, rekening houdend met het aantal woningen in beheer ongeacht het aantal waarvoor de maatschappij had ingetekend.

Voor de aankoop van de materialen moet Eandis de wet op de overheidsopdrachten natuurlijk respecteren. Door de toepassing van de wettelijke termijnen gecombineerd met de interne goedkeuringsprocedures zal de levering van de materialen aan de sociale huisvestingsmaatschappijen kunnen starten vanaf oktober 2010. Om echter versneld tegemoet te kunnen komen aan de grote interesse is voor de invulling van enkele proefprojecten een afzonderlijke beperkte offertevraag opgezet om nog in het voorjaar 2010 isolatiemateriaal te kunnen leveren voor vier sociale huisvestingsmaatschappijen waar de werken snel kunnen worden opgestart. Het gaat om ongeveer 90 woningen verdeeld over de maatschappijen Elk Zijn Huis in Tervuren, Ons Onderdak in Ieper, De Gewestelijke Maatschappij voor Huisvesting Beveren en de Intervilvoordse Huisvestingsmaatschappij. Binnen het project kunnen met het budget voor 2010 ongeveer 2300 daken geïsoleerd worden.

Rond huurprijsherziening werden in het kader van het project naar sociale huisvestingsmaatschappijen geen afzonderlijke afspraken gemaakt met de sociale huisvestingsmaatschappijen waarvan de huurprijs via andere regelgeving wordt geregeld. Voor het project naar huurders op de private huurmarkt wordt het aspect huurprijs wel bekeken. Bijzondere aandacht zal hierbij gaan naar het concretiseren van een mechanisme van huurprijbsblokkering waartoe de eigenaars zich zullen moeten engageren als ze willen genieten van dit voor hen gratis aanbod.

Het besparingspotentieel van het project in samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen bedraagt, rekening houdend met een gemiddeld dakoppervlak van 80 vierkante meter en een primaire energiebesparing van 158 kilowattuur per vierkante meter per jaar 29.072.000 kilowattuur. Voor het geplande dakisolatieproject naar huurders op de private markt wordt een besparingspotentieel ingeschat van 6.320.000 kilowattuur. Het besparingspotentieel in beide projecten voor de woningen ten opzichte van andere woningen zonder dakisolatie is minstens vergelijkbaar met dat van de gemiddelde Vlaamse woning. Wellicht ligt dit zelfs iets hoger, gezien de verwachte gemiddelde lagere kwalitatieve staat van een groot aandeel van de huurwoningen.

De vraag van de heer Martens is heel terecht. Ook voor de grotere woningen moeten we nadenken over dakisolatie. Mevrouw Homans heeft eerder ook al voorgesteld om een aantal specifieke projecten in steden voor grotere complexen te ontwikkelen. We gaan daarvoor zorgen. Ik heb dat engagement ook genomen. In het kader van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling is in van alles voorzien voor die appartementsgebouwen in de sociale huisvesting, onder meer collectieve ketels – zoals mevrouw Homans al suggereerde – en dergelijke. Dakisolatie maakt daar helaas geen deel van uit. Daarvoor zullen we nog andere initiatieven moeten ontwikkelen. Het is natuurlijk ook zo dat de privésector betrokken is in de voorbereiding en uitvoering van redelijk wat energie- en renovatieprojecten. Ze worden daarvan zeker niet uitgesloten.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Het antwoord van de minister is heel gedetailleerd. Naar aanleiding van de laatste vraag over het besparingspotentieel enzovoort zijn dat positieve cijfers.

Er moet me toch nog een algemene opmerking van het hart, los van dit dossier. We praten hier alleen maar over het isoleren van daken, niet over de aanpak van grote technische dossiers. Als men dan kijkt hoelang het duurt voor een dossier wordt uitgevoerd ... Medio 2009 startten de distributienetbeheerders met de organisatie van infosessies met bouwmaatschappijen, en dan hoor ik nu dat de eerste projecten pas van start gaan in oktober 2010. En dat gewoon om een dak te isoleren.

Ik hoor een aantal collega's terecht vragen om de sociale economie erbij te betrekken en ik ben daar ook allemaal voor. De vraag is echter of het niet mogelijk is om de termijn tussen de politieke beslissing en de effectieve realisatie te verkorten en om er minder actoren bij te betrekken. Men kan 20 keer overleggen met 5 verschillende actoren en iedereen erbij betrekken, maar het gaat nog altijd over een dak isoleren.

We moeten eens zoeken hoe zulke eenvoudige dossiers die een hoge toegevoegde waarde hebben, zowel voor de bewoner als voor het milieu, niet vlotter kunnen verlopen. Ik weet niet of het technisch kan. Eandis moet aanbestedingen doen voor de platen, en dan moet de bouwmaatschappij toestemming geven en dat dan ook nog eens op haar raad van bestuur bespreken. We beginnen erover te discussiëren, maar uiteindelijk duurt het 2 of 2,5 jaar vooraleer je een politieke beslissing neemt. Minister, onderzoek eens, eventueel ook in andere dossiers, of dit korter kan, sneller en efficiënter.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik treed mijn collega volledig bij. Voorzitter, wij hebben het hier al heel vaak gehad over doorlooptijd. Ik maak de link naar mijn eigen provincie. We hebben op een half jaar tijd Duolim opgericht, dat is nu operationeel. De particulieren isoleren hun daken zelf. Ik ben ervan overtuigd dat vele sociale huurders dat ook zelf kunnen. Als wij dat kunnen, kunnen zij dat ook. Maar je moet daar projectmatig rond kunnen werken. Ik sluit mij dus aan en stel voor dat we proberen daar iets creatiever te zijn, zodat we het in Vlaanderen sneller kunnen doen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik heb een informatieve vraag. U hebt aantallen genoemd van daken die zouden worden geïsoleerd. U noemde de getallen 90 en 2700. Wat is het aandeel van de totale groep van daken waarop wordt gemikt? Is dat representatief? Het is zoals met de discussie over passiefwoningen: er staat dan in de krant dat er een passiefschool is ontwikkeld, maar dat zijn maar kleine projecten als je bedenkt dat er zoveel scholen zijn. Gaat het over een groot percentage van het totale aantal daken?

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Toen ik de bedenking maakte dat ook de privésector nauw moest worden betrokken bij het hele opzet, had ik het niet alleen over het correct opvolgen van de aanbestedingen, wat zonder twijfel gebeurt, maar ik had het ook en vooral over het uitwerken van een actief partnerschap van de privésector en over de opvolging daarvan. Eventueel kan de privésector worden ingeschakeld in de bijscholing van de technici van de bouwmaatschappij die dat moeten opvolgen. Ik ben ervan overtuigd dat we in de privémaatschappijen die bij dit project worden betrokken een actieve partner kunnen vinden.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer Sanctorum, ik mik natuurlijk op alle daken in Vlaanderen. Mijn doel is dat alles geïsoleerd is. In de sociale sector is er zeker nog marge. Er waren voor de isolatie meer projecten ingediend dan er konden worden toegekend, ondanks het toch wel ruime budget van 1,5 miljoen euro bovenop alle andere premies waarin wij ook voorzien. We hebben dus nog een weg te gaan. Ik zal voor u eens exact becijferen om hoeveel daken het al gaat en hoeveel er in totaal zijn. Dat weet ik natuurlijk niet uit het hoofd. Het is al een redelijk groot aandeel.

We zijn nu de inventaris aan het opmaken van wat er allemaal moet gebeuren en wat er tegen wanneer kan. De bedoeling daarvan is tweeledig. Enerzijds doen wij nu de ervaring op van wat werkt en wat niet werkt en van wat snel gaat en wat traag, zodat we het dan verder over heel Vlaanderen kunnen doen, en anderzijds krijgen we op die manier een inventaris. Door alle maatschappijen te bevragen over wat er allemaal kan gebeuren inzake energiebesparend potentieel en isolatie, krijgen wij een volledig overzicht en weten we niet alleen dat nu alle

budgetten op zijn om dit jaar alle projecten te laten starten, maar weten we ook hoeveel geld we nodig hebben om alles te doen. Wij zijn dus een inventaris aan het maken op basis van de aanvragen die worden ingediend. Zodra ik die heb, wil ik u hem gerust schriftelijk overmaken als u dat boeit.

Er was een vraag over de snelheid. Hoe sneller hoe beter. Het enige probleem is dat iedereen daar altijd voor is, terwijl het heel moeilijk is om concrete suggesties vast te krijgen van wat je dan kunt doen om het effectief sneller te laten gaan. Als u vanuit de sector en vanuit uw ervaring concrete suggesties hebt, stuur ze ons alstublieft door. Ik zal ze stuk voor stuk door de administratie laten onderzoeken. Ik weet dat het met de bestaande regelgeving soms vrij snel kan. Een ander Limburgs voorbeeld, Stebo, is 2 maanden nadat wij de beslissing hadden genomen om te financieren, effectief begonnen met het isoleren van daken. Waar er goede voorbeelden zijn in de praktijk, moeten wij die mensen eens uitnodigen en onderzoeken hoe zij zo snel zijn kunnen beginnen. Het gaat om een combinatie van leren uit de praktijk via de organisaties die er wel in slagen om het snel te doen, de bestaande regelgeving in acht genomen, en zoveel mogelijk suggesties verwerken, ook vanuit de praktijk, om het sneller te laten gaan. Ik wil alle procedures aanpassen om dat te doen. We moeten de goede voorbeelden misschien ook doorgeven aan de rest van de sector.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de gevolgen binnen de sociale huisvesting voor kinderen van overleden ouders

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, collega's, deze problematiek kwam al een tijdje geleden aan bod in deze commissie. Ik vond het nodig om dit nog eens onder de aandacht te brengen.

Het gaat over de gevolgen van de ontbinding van een huurovereenkomst als gevolg van het overlijden van de echte huurders. Het kaderbesluit Sociale Huur bepaalt op het vlak van de ontbinding onder meer het volgende: "Als er bij een ontbinding nog een huurder als vermeld in artikel 2, paragraaf 1, eerste lid, 34° d) van de Vlaamse Wooncode overblijft, vindt de ontbinding plaats op de laatste dag van de zesde maand die volgt op de datum waarop de verhuurder het overlijden of de opzegging van de laatste huurder heeft vernomen."

In artikel 2, paragraaf 1, eerste lid, 34° d) van de Vlaamse Wooncode lezen we: "Huurder van een sociale woning: d) alle andere personen, met uitzondering van de minderjarige kinderen, die daar hun hoofdverblijfplaats hebben, en die, op voorwaarde dat de in a) vermelde persoon of personen en de verhuurder van een sociale huurwoning ermee instemmen, de huurovereenkomst mee ondertekenen." Concreet betekent dit dat kinderen bij het overlijden van de ouders de sociale woning moeten verlaten indien zij de huurovereenkomst niet mee hebben ondertekend. Dat moet gebeuren binnen de 6 maanden.

In de meeste gevallen hebben de kinderen de woning verlaten, maar in sommige situaties blijven de kinderen, vaak kinderen met medische en sociale problemen, inwonen bij de ouders en dat zorgt voor heel wat schrijnende toestanden. Vanuit het veld bereiken ons geregeld dergelijke verhalen. Ik verwijs naar het verhaal van een invalide wees, die de sociale woning van haar overleden ouders moest verlaten. Zijzelf leeft van een uitkering en kan onmogelijk een woning huren op de private markt.

Minister, naar aanleiding van eerdere vragen hieromtrent werd te kennen gegeven dat u zou onderzoeken op welke manier de discrepantie tussen kinderen die bij de ondertekening van de

huurovereenkomst reeds meerderjarig zijn en zij die later meerderjarig worden, zou kunnen worden opgelost. Hebt u al laten onderzoeken hoe die discrepantie kan worden weggewerkt?

Voor de huisvestingsmaatschappijen is het ook mogelijk om een versnelde toewijzing van een woning te doen aan de kinderen die als gevolg van het overlijden van de ouders uit de sociale huurwoning dreigen te worden gezet. Dat is eerder bekendgemaakt, maar uit de praktijk blijkt dat we dit soort situaties nog altijd meemaken. Is die mogelijkheid expliciet meegedeeld aan de sociale huisvestingsmaatschappijen? Zo niet, wanneer gaat u dat doen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer Yüksel, ik heb enige tijd geleden in de commissie al op die vraag geantwoord. Ik verwijs dan ook naar het antwoord dat ik toen aan uw collega heb gegeven. Blijkbaar heeft de secretaris u daar ook op gewezen en hebt u gezegd dat u nieuwe elementen zou aanbrengen, maar ik heb in uw vraag geen nieuwe elementen gehoord.

De heer Veli Yüksel: De nieuwe elementen zijn dat er zich nog altijd schrijnende situaties voordoen.

Minister Freya Van den Bossche: Mijn antwoord op die eerdere vraag was dat ik geen veralgemeend erfrecht zal installeren in de sociale huisvesting, en dat maatschappijen, als ze dat willen, zelf versneld kunnen toewijzen via artikel 24. Zij kunnen gebruik maken van die mogelijkheid. Natuurlijk zal een maatschappij er soms nog voor kiezen om de woning niet versneld toe te wijzen aan de kinderen. Dat antwoord heb ik de vorige keer ook al gegeven. Wat u zegt, is normaal. Dat stond ook in mijn antwoord.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Minister, uw antwoord is correct. We hebben daar ook effectief kennis van genomen. Men is bij de diverse huisvestingsmaatschappijen voldoende op de hoogte van dat artikel 24 en men past het ook toe. Het probleem ligt soms eerder bij de houding van de Inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO), die op dat vlak een zeer juridische benadering hanteert en soms weinig inlevingsvermogen aan de dag legt. Uiteraard moet er getoetst worden of er sprake is van rationele bezitting, maar het heeft er eerder mee te maken dat men soms geen begrip heeft voor schrijnende toestanden.

U hebt volkomen gelijk dat we er niet mogen van uitgaan dat het via een omzeiling of een andere interpretatie tot een erfrechtregeling zou komen. Dat is absoluut niet de bedoeling.

Minister Freya Van den Bossche: Men kan natuurlijk ook bij de minister in beroep gaan tegen de beslissing van de Inspectie RWO. Wij zullen dan proberen om de nodige menselijkheid aan de dag te leggen, als die op een eerder moment niet aanwezig zou zijn geweest.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Minister, hebt u er op zicht op of er veel afwijkingen gevraagd worden? De heer Yüksel heeft het wellicht over jongere mensen met medische problemen of kinderen die nog thuis wonen, maar een kind van 65 jaar dat bij de vader of de moeder van 85 jaar inwoont, is ook nog altijd het kind van die ouders. Ik ken zo'n geval: mensen van 65 die opnieuw zijn gaan inwonen bij de vader om de zorg voor die vader te kunnen opnemen. Onderschat dat probleem niet. Die mensen hebben hun eigen woning verkocht en willen natuurlijk in die ouderlijke woning, die dan weliswaar een huurwoning is, kunnen blijven.

Worden die afwijkingen ergens in een database bijgehouden? Dat lijkt me wel interessant voor de toekomst. Die vraag van oudere mensen zal in de volgende jaren steeds meer toenemen door de vergrijzing.

Minister Freya Van den Bossche: De enige gegevens waarover wij beschikken, zijn gegevens van een schorsing van beslissingen, bijvoorbeeld als de inspectie op een versnelde toewijzing stuit waarvan zij meent dat die niet mag doorgaan. Wij hebben echter geen gegevens over het aantal versnelde toewijzingen, omdat een huisvestingsmaatschappij daar zelf toe mag overgaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verschillende reactie van distributienetbeheerders inzake de kostprijs van groenestroomcertificaten

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, minister, geachte leden, we hebben deze discussie eigenlijk ook al een aantal weken geleden gevoerd in de plenaire vergadering. Minister, u hebt toen een aantal verklaringen gedaan. Het gaat over het volgende. Eandis heeft verklaard de stijgende kostprijs voor groenestroomcertificaten te zullen doorrekenen aan de consument. U hebt tijdens het actualiteitsdebat in de plenaire vergadering verklaard dat subsidiesysteem te zullen herzien. U hebt eveneens gesuggereerd dat er misschien sprake zou zijn van degressiviteit naargelang de grootte van de installaties. Bijvoorbeeld grote projecten met zonnepanelen zouden dan minder subsidies krijgen dan kleinschaligere projecten. U hebt gezegd dat u ook geen vraag hebt ontvangen van Infrac om de stijgende kostprijs te mogen doorrekenen aan de consument. Enkel Eandis heeft dat gevraagd.

Ondertussen heeft Infrac gereageerd in de media. Ik denk zelfs dat het dat de dag na het actualiteitsdebat heeft gedaan. Infrac stelt geen hogere distributietarieven te zullen aanrekenen, omdat het zijn budgettaire oefening wél goed heeft gemaakt. Het heeft eveneens verklaard een voorstander te zijn van een herziening van het systeem. Ondertussen heeft de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) ook gereageerd, en dat vrij genuanceerd. Ze stelt dat alles zal afhangen van de gemaakte beleidskeuzes.

Minister, hoeveel groenestroomcertificaten hebben Eandis en Infrac moeten opkopen? Wat is het aandeel voor zonnepanelen ten opzichte van de andere categorieën? Hoe verklaart u eventuele verschillen tussen Eandis en Infrac? Gelet op de verschillende reacties van de twee distributienetbeheerders ga ik ervan uit dat die verschillen er misschien wel zijn. Hoe komt het dat de beide beheerders het succes en de budgettaire impact zo verschillend hebben ingeschat? Bent u vertrouwd met de aanbevelingen en voorstellen van Infrac? Ik neem aan van wel. Bent u op de hoogte van de cijfers van de VMM? Zijn die correct?

Tijdens het actualiteitsdebat hebt u aangekondigd een aantal aspecten te zullen bekijken. U wilt ook een hervorming van het subsidiesysteem doorvoeren. Ik weet dat dit nog niet zo lang geleden is, maar dit is vrij dringend. Hebt u ondertussen al stappen in die richting gezet, en zo ja, welke?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, ik heb geen bijkomende vraag, maar een bijkomende opmerking. Ik heb het daarnet ook al gezegd: ik vind dat Infrac kleintjes heeft gereageerd naar aanleiding van deze problematiek. Eandis, de gemengde distributienetbeheerder, heeft meerjarentarieven, waarbij alles is ingecalculeerd. Infrac, de zuivere distributienetbeheerder, heeft geen meerjarentarieven en heeft tot op heden weinig of niets ingecalculeerd. Minister, ik heb u de vorige maal in de plenaire vergadering de vraag gesteld te bekijken hoe dat kwam bij Infrac, omdat ik het niet goed begreep. Daarin schuilt echter een deel van de waarheid: de ene heeft dit mee verrekend in een meerjarentarief, omdat er een dading was van de Vlaamse

Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG), terwijl Infrac dat niet heeft gedaan. Vroeg of laat komt die rekening ook en wordt Infrac daarmee geconfronteerd. Ik vond de reactie van die zuivere distributienetbeheerder dus minnetjes, want ze was niet correct.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, geachte leden, de distributienetbeheerders hebben in 2009 enkel groenestroomcertificaten afkomstig van fotovoltaïsche installaties (PV-installaties) opgekocht. Voor alle andere productietechnologieën ligt de marktprijs voor groenestroomcertificaten immers hoger dan de minimumprijs waartegen de distributienetbeheerders verplicht zijn de certificaten op te kopen. In 2009 heeft Eandis in totaal 93.950 groenestroomcertificaten opgekocht. Voor Infrac ging het over 34.678 groenestroomcertificaten. De hoeveelheid certificaten die de distributienetbeheerders moeten opkopen, zijn afhankelijk van de investeringen in PV-installaties die op hun grondgebied gebeuren en van de productie door de al geplaatste installaties.

De Vlaamse overheid is niet betrokken bij de opmaak of beoordeling van de tariefdossiers van de netbeheerders. Ik kan dan ook niet beoordelen op welke parameters, gegevens en overwegingen de tariefdossiers en -beslissingen zijn gebaseerd. Ik stel wel vast dat de groei van de kostprijs voor 2009-2010 gelijklopend is. Bij Infrac is er een stijging van 8 miljoen euro naar 22 miljoen euro en bij Eandis van 31 miljoen euro naar 110 miljoen euro. Voor de beide is dat grofweg een verdrievoudiging. Het verschil is dus blijkbaar dat Infrac met deze stijging vooraf al meer rekening heeft gehouden in zijn tarieven en Eandis niet. Bovendien heb ik vernomen dat Infrac blijkbaar in staat is om andere kosten te drukken, waardoor het een gedeelte van de gestegen PV-kosten kan opvangen. Ik heb wel ernstige vragen bij de communicatie die Eandis heeft gedaan en waarbij het de kosten van zonnepanelen, offshore windparken en de gevolgen van zijn eigen misrekening bij zijn tariefvoorstellen op een hoop heeft gegooid. Dit zijn drie te onderscheiden factoren. Bovendien zijn er geen aanwijzingen dat de totaalfactuur voor de gezinnen met 20 percent of meer zal stijgen in 2013, zeker niet door de kost van PV-installaties.

Het is me opgevallen dat Eandis in zijn communicatie niet duidelijk het onderscheid heeft gemaakt tussen de distributienetkost en de totale elektriciteitsrekening. Dat is nochtans essentieel om een correct beeld te schetsen van de impact van de steun voor PV-installaties op de elektriciteitsrekening. Vandaag bedraagt het aandeel van de kostprijs van zonne-energie ongeveer 1 percent van de elektriciteitsrekening, ofwel 6 à 8 euro per jaar. Het Vlaams Energieagentschap (VEA) heeft becijferd dat dit aandeel tegen 2018 maximaal 4 tot 7 percent van de elektriciteitsrekening zal bedragen, ofwel 35 à 50 euro. Op de totale elektriciteitsrekening is dit een stijging van ongeveer 5 percent. Deze feiten staan in schril contrast met het beeld dat is ontstaan door de communicatie van Eandis.

In het document 'Naar een maximale inpassing van decentrale productie' heeft Infrac inderdaad een aantal beleidsaanbevelingen geformuleerd. Sommige van die voorstellen maken op het ogenblik het voorwerp uit van onderzoek of acties door mijn diensten. Er is het aanmoedigen van vooral kleinere en geografisch gespreide PV-installaties. Ik bekijk op het ogenblik of de huidige steun voor grootschalige PV-installaties niet te hoog ligt. Daarbij is het uitgangspunt dat de steun moet zijn aangepast aan de echte kost van de installaties, wat ook een aanbeveling van Infrac was. Dit uitgangspunt is overigens al sinds het invoeren van het systeem van groenestroomcertificaten de basis voor de hoogte van de minimumsteun voor alle technologieën. Infrac wijst erop dat ons net moet evolueren naar een slimmer net, onder meer om meer kleinschalige en decentrale energieproductie te integreren. Wij bereiden dit voor via proefprojecten, innovatief onderzoek en aanpassingen aan het technisch reglement.

De cijfers van het Milieurapportteam over de kost in 2020 zijn mij bekend en lijken mij, rekening houdend met de uitgangspunten, correct. Deze cijfers zijn echter moeilijk te vergelijken met de cijfers van Eandis en Infrac. Eandis en Infrac hebben gecommuniceerd

over de te verwachten impact van het groenestroomcertificatensysteem voor zonnepanelen op het distributienettarief. Het Milieurapportteam heeft een berekening gemaakt van de totale meerkost van alle vormen van hernieuwbare energieproductie op de elektriciteitsrekening van een gezin.

Het is belangrijk dat de overheid een duidelijk zicht heeft op de impact van bijkomende milieuvriendelijke energieproductie op de elektriciteitsfactuur die de eindgebruiker zal moeten betalen, net zoals het zeer belangrijk is om een zicht te hebben op de baten van hernieuwbare energieproductie voor de werkgelegenheid en het milieu. Ter onderbouwing van het actieplan Hernieuwbare Energie 2020 voert de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) momenteel een meer gedetailleerde berekening uit van de kosten en baten van de doelstelling voor 2020, opgesplitst naar de verschillende technologieën. Ik verwacht de definitieve resultaten nog voor het zomerreces.

De Vlaamse energieadministratie heeft de opdracht gekregen om een aantal concrete voorstellen uit te werken. Op basis van die voorstellen zal ik met mijn collega's van de Vlaamse Regering nagaan welke aanpassingen aan het huidig kader worden aangebracht. Ik verwacht in het najaar het politiek besluitvormingsproces te kunnen finaliseren.

Mevrouw Liesbeth Homans: Dank u, minister, voor uw uitgebreide antwoord. In de plenaire vergadering hebben we een debat gevoerd over het systeem van de groenestroomcertificaten. U hebt daarover op het einde gezegd dat uw administratie bekijkt hoe dat best gebeurt en dat er in het najaar een politiek besluitvormingsproces zal volgen. Ik besef dat alles tijd vergt, maar in de plenaire vergadering was er een consensus dat er snel moet worden overgegaan naar een nieuw systeem omdat het ook budgettair veel te moeilijk wordt.

Als er naar een nieuw systeem wordt overgestapt, vind ik het heel belangrijk dat er aan de aangegane contracten niet wordt geraakt. Personen die door bepaalde engagementen aan te gaan in het verleden bepaalde zekerheden hebben verkregen, kun je die niet afnemen. Ik denk wel dat we naar een systeem moeten waarbij de waarde van een groenestroomcertificaat nauwer aansluit bij de effectieve meerkost van het opwekken van groene stroom. Die elementen lijken me belangrijk bij een nieuw systeem.

Minister Freya Van den Bossche: Het definitieve nieuwe systeem komt er bij de evaluatie in 2012. Maar ik wil wel vrij snel gaan met het nieuwere systeem met aanpassingen omdat ik niet wil ingrijpen in wat er eerder is gebeurd. Dan moeten we tijdig handelen, anders wordt het onvermijdelijk om erop terug te komen en dan breng je de rechtszekerheid in gevaar. Dat wil ik niet. Ik volg u daarin.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verwerkingstermijnen van de premieaanvragen bij het Agentschap Wonen

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, in deze commissie hebben we het al verschillende keren gehad over de werking van het Agentschap Wonen en de verwerking van de premieaanvragen daar, zowel in de provinciale diensten als de centrale administratie. Tijdens de zitting van 11 maart kwam de problematiek van de huursubsidies aan bod. Als ik me niet vergis, werd dat aangekaart door de heer Peumans. Naar aanleiding hiervan werd er een inhaalbeweging ingezet om de achterstand bij het Agentschap Wonen weg te werken.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat elke keer dat er een inhaalbeweging wordt ingezet voor een welbepaalde premie, een andere premie achterstand oploopt. Ik krijg signalen van

mensen die bij de administratie werken, dat ze het niet kunnen bolwerken. Ze worden geconfronteerd met heel boze aanvragers. Dat is niet leuk, niet voor de aanvrager en niet voor de mensen die daar werken.

Minister, de afgelopen weken zouden de aanvragen voor huursubsidies meer dan verdubbeld zijn. Hebt u daarvoor een verklaring?

In de correspondentie naar de aanvrager van een premie worden tegen beter weten in nog steeds allerhande termijnen vermeld voor de ontvangstbevestiging, het beslissingsmoment en dergelijke. Ik weet dat men niet anders kan dan bepaalde termijnen meegeven die in de wetgeving zijn opgenomen. Dat is verplicht. Maar omdat de premieaanvragen vertraging oplopen, zou men zich misschien kunnen houden aan de wetgeving en tegelijk toch ook vermelden dat er mogelijk een achterstand is. Ik denk dat de consument daarvoor veel meer begrip zou kunnen opbrengen. Nu wordt die telkens geconfronteerd met deadlines die niet worden gehaald.

Tijdens de zitting van 11 maart werd er geopperd – ik denk door de heer Peumans – om eens een doorlichting te laten doen van het Agentschap Wonen. U stond daar wel positief tegenover. Is daarmee al gestart en zo ja, wat zijn eventueel de voorlopige resultaten?

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Niet enkel de heer Peumans heeft daarover iets gezegd; mevrouw Heeren en ik ook. We hebben toen zeer hard gesproken tegen u, minister, maar het heeft wel effect gehad. Ik kan positief anticiperen dat er in West-Vlaanderen intussen drie personeelsleden extra zijn aangeworven. Mevrouw Homans, wij zijn dus terecht blij. Minister, we hebben u hard aangepakt, maar we hebben zo resultaten geboekt. Het parlement en de commissie worden ernstig genomen. Ik weet niet wat er gebeurd is in heel Vlaanderen, maar ik heb positieve berichten gekregen en ik hoor dat men aan het bijbenen is.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Met de administrateur-generaal van Wonen-Vlaanderen had ik een vruchtbaar overleg in de tweede helft van maart over de aanpak van de achterstanden bij de premieaanvragen. De afspraken die ik met hem gemaakt heb, hebben ertoe geleid dat de inhaalbeweging effectief werd ingezet voor de huursubsidiedossiers en dat dit niet ten koste gaat van de andere premiestelsels.

Er werd niet alleen ingezet op een versterking van de vervangingscontracten van de buitendiensten met de grootste achterstanden – Antwerpen, West- en Oost-Vlaanderen – maar ook op een verschuiving van sommige opdrachten naar Brussel. Zo wordt niet enkel het opvragen van sommige gegevens voortaan vanuit de centrale dienst georganiseerd en digitaal teruggekoppeld naar de dossierbeheerders in de buitendiensten, maar gebeurt intussen ook de administratieve opvolging van de opschortingen en verlengingen van de huursubsidiedossiers vanuit Brussel. Dat deze inhaaloperatie niet ten koste van de andere premiestelsels gaat, mag blijken uit het feit dat er in de eerste 4 maanden van 2010 een derde meer dossiers voor de renovatiepremie en de verbeterings- en aanpassingspremie (VAP) werden afgehandeld dan er binnenkwamen en 2,5 percent meer dan in dezelfde periode van 2009.

Het Agentschap Wonen zegt mij dat het niet zo is dat de aanvragen recent meer dan verdubbeld zijn. Wel is er globaal een stijging waar te nemen van iets meer dan 11 percent ten opzichte van de eerste 4 maanden van 2009. Die stijging situeert zich uitsluitend in de provincies Antwerpen en West-Vlaanderen, die al kampen met de grootste achterstand. Maar we kunnen dat opvangen, zoals mevrouw Coppé terecht aanbrengt. De reden voor die stijging is niet zo eenduidig vast te stellen, maar heeft naar alle waarschijnlijkheid te maken met een grotere alertheid van een aantal OCMW's als gevolg van de economische crisis.

In de ontvangstmeldingen worden geen termijnen meer vermeld. Deze meldingen hebben enkel tot doel om te bevestigen dat de aanvraag goed ontvangen is, het dossiernummer mee te

delen aan de aanvrager en hem of haar erop te wijzen dat uit een volgende brief zal blijken of het dossier volledig is. Als het dossier niet volledig blijkt, worden de ontbrekende documenten opgevraagd. Als het dossier volledig is, ontvangt de aanvrager daarvan in principe een bevestiging. In de brief wordt de verdere procedure weergegeven zoals geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering. Er wordt meegedeeld dat de aanvrager zich binnen de 3 maanden volgend op de volledigheiddatum van het dossier aan een beslissing mag verwachten. Er staat ook vermeld dat de aanvrager beroep mag aantekenen tegen het stilzitten van het agentschap als de termijn niet wordt gehaald. De aanvrager wordt in het geval van het niet halen van de reglementaire termijn dus doorverwezen naar de beroepsprocedure.

Het staat de aanvrager natuurlijk vrij om voorafgaand aan het indienen van een beroep, te informeren bij de buitendienst van Wonen-Vlaanderen naar de stand van zaken. Op die manier kan namelijk vermeden worden dat de aanvrager nodeloos een beroep aantekent, want soms kruisen de beslissingen en het beroep elkaar in de postverwerking of is het nog maar een kwestie van dagen om een beslissing te nemen. We zullen ingaan op uw suggestie en aan Wonen-Vlaanderen vragen om in die brieven in voorzichtige bewoordingen toch wel aan te geven dat er wel enige vertraging verwacht zou kunnen mogen worden door uitzonderlijke omstandigheden.

Zoals u zich wellicht herinnert, heb ik ermee ingestemd om in sommige gevallen de bevestiging achterwege te laten zolang er achterstand is.

Als de aanvraag eenmaal goedgekeurd is, beschikt Wonen-Vlaanderen over een termijn van 4 maanden om een tegemoetkoming uit te betalen. In elke goedkeuringsbrief wordt vermeld dat de uitbetaling “binnen enkele maanden zal gebeuren”. Omdat de uitbetalingen centraal gebeuren, wordt, eveneens als gevolg van de afspraken die ik gemaakt heb met Wonen-Vlaanderen, sinds eind april 2010 in elke goedkeuringsbrief verwezen naar de juiste contactpersoon bij de centrale uitbetalingsdienst van Wonen-Vlaanderen. Op die manier komt de aanvrager niet meer terecht bij de buitendienst, want daar kan hij inderdaad niet meteen de juiste informatie krijgen.

In het laatste kwartaal van 2007 voerde de Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) al een sterkte-zwakteanalyse van de organisatiebeheersing binnen Wonen-Vlaanderen uit en formuleerde IAVA een aantal aanbevelingen. Op 15 december 2009 werd er een voortgangscontroleaudit aangekondigd, die inmiddels werd uitgevoerd in de periode februari-april 2010. Begin juni 2010 is er een exitmeeting gepland tussen IAVA en het agentschap, waarna ik kennis zal krijgen van de bevindingen van IAVA.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is inderdaad zo, mevrouw Coppé en mevrouw Heren, dat u toen ook tussenbeide bent gekomen. Ik kan alleen maar toejuichen dat er inderdaad meer personeel bij gekomen is, dat is een goede zaak.

Wat de doorlichting van de administratie, of hoe u het ook wilt noemen, door IAVA betreft, meen ik dat die ook in uw eigen belang is, minister, want sinds u bent aangetreden, kan ik alleen maar vaststellen dat u hier in de commissie al verschillende keren werd aangesproken over zaken die niet functioneren binnen uw eigen administratie, maar u wordt er wel voor verantwoordelijk gesteld. Ik zeg niet dat alles wat daar gebeurt slecht is, integendeel, maar ik denk dat het toch wel nodig is om een doorlichting te doen. We hebben hier al op verschillende vragen het antwoord gekregen dat de fout bij de administratie ligt. Ik bekommer me over uw belang en ik meen dat het in uw voordeel is om het te laten doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het nationaal actieplan voor hernieuwbare energie

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, u weet dat op 30 juni België een nationaal actieplan voor hernieuwbare energie moet indienen bij de Europese Commissie. Daarin zou moeten worden verduidelijkt wat er nu eigenlijk precies wordt gepland en moet gebeuren op het vlak van hernieuwbare energie.

Het thema is al meermaals aan bod gekomen, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, niet alleen het nationaal actieplan, maar ook de zogenaamde ‘billijke verdeling van de lasten’: de 13 procent die vanuit Europa aan België werd toebedeeld. Tijdens de gesprekken zowel in de plenaire vergadering als in de commissies, werden een aantal deadlines naar voren geschoven en een aantal ervan heb ik vermeld in de schriftelijke versie van deze vraag. Blijkbaar werden ze niet gehaald.

Minister, vandaar mijn vraag. Hoe zit het nu precies met het nationaal actieplan? Hoe zit het met de billijke verdeling? Wat is de stand van zaken?

Gezien de federale situatie stel ik me ook de volgende vraag. Een belangrijk onderdeel bij het opstellen van een nationaal actieplan is de politieke onderhandeling tussen de gewesten onderling en met het federale niveau. Wat zal er nu precies gebeuren? Kunnen er degelijke politieke onderhandelingen gebeuren? Ik heb ondertussen aan uw collega-minister Schauvliege min of meer dezelfde vraag gesteld en zij insinueerde dat er een uitstel mogelijk is bij de Europese Commissie. Denkt u dat er inderdaad uitstel zal worden gevraagd voor het indienen van dat actieplan? Zal Vlaanderen eventueel zelf een actieplan indienen, redelijk onafhankelijk van België, bij de Europese Commissie?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer Sanctorum, ik heb u en uw collega's in deze commissie en in de plenaire vergadering bij verschillende gelegenheden ingelicht over de verschillende stappen en het voorbereidende werk door de technische werkgroep die aan de politieke onderhandelingen voorafgingen. Het verslag van de ENOVER (Energieoverleg) over de hernieuwbare energiedoelstellingen was op tijd klaar. Dat van de algemene overkoepelende werkgroep had enkele weken vertraging, grosso modo zaten we daar dus nog op schema.

Gewestelijke en federale regeringen waren net aan de onderhandelingen over de verschillende onderdelen van het klimaat- en energiepakket begonnen toen de federale regering viel. Dit is uiteraard een bijzonder complicerende factor omdat de federale regering in lopende zaken geen engagementen meer kan nemen. Op dit moment lopen de gesprekken tussen de regeringen verder, maar is het nog niet uitgemaakt op welke manier we met de vereiste om zullen gaan om tegen eind juni een nationaal actieplan ‘hernieuwbare energie’ in te dienen bij de Europese Commissie. Over de verschillende onderdelen van het energieklimaatpakket wordt als één geheel onderhandeld omdat ze alle op elkaar inhaken. Dat garandeert een uitgebalanceerd akkoord, maar versnelt de procedure niet noodzakelijk. Tegelijk is het natuurlijk bijzonder belangrijk om de ons gestelde Europese deadlines zo goed mogelijk te respecteren, zeker in het licht van het nakende Europese voorzitterschap.

U vroeg verder naar de knelpunten in het dossier, maar u zult het me ongetwijfeld vergeven dat ik geen details geef over welke onderdelen voor wie gevoelig liggen in deze lopende onderhandelingen. Ik wil wel nogmaals benadrukken dat het mijn bedoeling en die van de Vlaamse Regering is, om Vlaanderen een redelijk aandeel op te laten nemen van de nationale inspanningen. Zo kunnen we bijdragen aan het halen van de Europese doelstellingen en tegelijk onze energieonafhankelijkheid vergroten, de energiefactuur onder controle houden en

voortgang boeken voor het leefmilieu. Rekent u het actieplan ‘hernieuwbare energie’ en het akkoord over de lastenverdeling vooral daarop af.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is een eerlijk antwoord, want eigenlijk komt het erop neer dat u ook niet goed weet hoe het nu verder moet met het nationaal actieplan.

Wat de deadlines betreft, moet u toch toegeven dat u onder meer tijdens de toelichting van uw beleidsnota over de billijke verdeling zei dat er eind 2009 normaal gezien duidelijkheid zou zijn. We zijn nu halverwege 2010 en er is nog altijd geen duidelijkheid. Ik merk dat uw adviseur het hoofd schudt, heb ik het mis? Ik meende dat ik dit duidelijk had genoteerd tijdens uw toelichting. Op zich is het natuurlijk goed dat u deadlines vooropstelt, maar nadien kunt u daar natuurlijk wel op worden aangesproken.

De vraag is natuurlijk hoe het verder moet. U hebt nog niet geantwoord op de vraag of Vlaanderen nu zelf eventueel een actieplan zal indienen. Bestaat die mogelijkheid?

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer Sanctorum, in 2009 waren de opties klaar. Er zijn een aantal simulaties geweest van hoe men zou kunnen verdelen, op basis van welke parameters. Dat was nog niet het moment om de keuze te maken. Dit zou ongeveer het moment daarvoor zijn geweest. We kunnen dat natuurlijk enkel samen doen, dat kan ik niet alleen doen. Zelfs als Vlaanderen zou overwegen en als Europa zou willen aanvaarden dat een regio apart een plan indient, dan nog kunnen we niet uitmaken wat we precies voor onze rekening nemen, want dat maakt deel uit van de afspraak die we allemaal samen maken.

Als er een manier is die Europa aanvaardt om ons inhoudelijk al sneller te laten gaan, dan ben ik daar zeker niet tegen, want ons werk is gewoon verder gegaan. Het is heel moeilijk natuurlijk om iets in te dienen zonder een globaal akkoord over wie precies welk aandeel moet nemen. Ik denk niet dat er een procedure in Europa bestaat om los van de lidstaten iets in te dienen als regio, maar ik wil dit voor alle zekerheid wel eens checken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het lage aantal aanvragen en het slinkende budget voor de aanpassingspremie voor bejaarden

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, collega's, we hebben het ondertussen al gehad over enkele premies die we in het verleden reeds hebben aangekaart inzake de huursubsidie, die te maken heeft met ondersteuning van mensen die het wat moeilijker hebben. Ik had het nu specifiek willen hebben over de aanpassingspremie voor bejaarden – al is een nieuwere term ‘senioren’ of ‘ouderen’. Ik weet dat er in de beleidsnota wordt aangekondigd dat er een samenvoeging zal gebeuren van de renovatiepremie en de aanpassingspremie voor bejaarden.

Ik heb daarover een schriftelijke vraag gesteld. Ik was verbaasd hoe weinig middelen naar de aanpassingspremie voor bejaarden gaan. Ze dalen zelfs. Concreet legt de overheid tot 1250 euro bij, naargelang het inkomen. Bejaarden ontvangen meestal een pensioen, dus meestal komen ze in aanmerking om daarmee een traplift te installeren of de badkamer toegankelijker te maken. Dat is een zeer goede maatregel. Mevrouw Heeren heeft in de vorige legislatuur zeer hard gewerkt om het Woonzorgdecreet goedgekeurd te krijgen. Ze is daarin geslaagd.

Dit decreet maakt het mogelijk om dankzij ondersteuning bejaarden zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Die hulp gebeurt door diensten die thuiszorg aanbieden, maar ook de aanpassing van de woningen draagt daartoe bij. Ik wil u daarover enkele vragen voorleggen. De

Confederatie Bouw stelt dat we jaarlijks 68.000 woningen moeten aanpassen om de vergrijzing die zich aandient in het kader van het levenslang wonen op te vangen. Hoe wilt u het Vlaams woonpatrimonium aan de oprukkende vergrijzing aanpassen? In welke specifieke maatregelen voorziet u?

Bent u van mening dat het huidige aantal aanvragen volstaat om de visie op levenslang wonen en de vereisten van het Woonzorgdecreet te realiseren? Het is mijn aanvoelen dat de huidige maatregelen niet zullen volstaan. Hoe verklaart u het lage aantal aanvragen? Hoever staat u met de schrapping van het criterium 'kadastraal inkomen' voor de VAP? Voorziet u in maatregelen om de bekendheid van dit premiestelsel te vergroten? U weet dat zeer veel lokale besturen zijn ingegaan op het aanbod om een seniorenbehoefteonderzoek te verrichten. Dat onderzoek is uitgevoerd onder leiding van professor Verté. Het is zeer goed verlopen, en onlangs ook in de pers aan bod gekomen. Hij zegt dat de senioren rijk zijn aan een huis maar arm aan inkomen. Het huis heeft een hoog kadastraal inkomen, maar de bewoners hebben niet de middelen om het aan hun noden aan te passen. Hoe wilt u dit aanpakken, gezien de vergrijzingsgolf en de doelstelling van het levenslang wonen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, door de vergrijzing van de bevolking wordt de nood aan woningen die zijn aangepast aan de behoeften van ouderen, steeds groter. Bovendien wensen bewoners zo lang mogelijk zelfstandig in hun vertrouwde woonomgeving te blijven wonen. Om hieraan tegemoet te komen, voorzie ik in een combinatie van maatregelen. In eerste instantie wil ik informeren en sensibiliseren. Wie het nodig heeft, wil ik ook ondersteunen. Deze ondersteunende maatregelen moeten selectief worden ingezet voor diegenen die het echt nodig hebben.

Voor het informeren en sensibiliseren wil ik voortbouwen op de Ontwerpgids Meegroeiwonen. Het eerste aspect is de promotie van het concept 'levenslang wonen' of 'meegroeiwonen'. De gids is de opvolger van de Ontwerpgids Levenslang Wonen, die in 1999 is uitgebracht door het Platform Wonen voor Ouderen. De nieuwe gids is in oktober 2008 officieel voorgesteld en in de loop van 2009 bij een breder publiek in het algemeen en bij architecten in het bijzonder bekendgemaakt. De ontwerprichtlijnen van de gids dienen te worden opgevat als aanbevelingen, tips en ideeën die in de ontwerpfase kunnen bijdragen tot de realisatie van aanpasbare, flexibele en toegankelijke woonprojecten.

De ondersteunende maatregelen moeten zowel gericht zijn op huurders als op eigenaars. Huurders die verhuizen van een niet-aangepaste naar een aangepaste woning, krijgen een levenslange huursubsidie. Zij die willen blijven wonen in een huurwoning en de woning zelf willen aanpassen, kunnen daarvoor een aanpassingspremie aanvragen. Deze maatregelen zullen echter niet volstaan om tegemoet te komen aan de noden van oudere huurders. Het aanbod aan aangepaste privéhuurwoningen is zeer beperkt. Privéverhuurders zijn er moeilijk van te overtuigen om te investeren in aanpassingen, en niet elke huurder beschikt over voldoende middelen om de woning zelf aan te passen, ook al wordt een gedeelte van de kosten gedekt door de aanpassingspremie.

Ik vind het dan ook meer aangewezen om ouderen met een bescheiden inkomen die huren, naar de sociale huurmarkt toe te leiden. Via verschillende mechanismen kunnen sociale huisvestingsmaatschappijen een aanbod voor ouderen creëren, en dat bij prioriteit toewijzen aan die doelgroep. Ik vind het belangrijk dat bij de creatie van het aanbod de aandacht niet enkel uitgaat naar de aangepastheid van de woningen, maar ook naar flankerende maatregelen zoals de nabijheid van een dienstencentrum of van een woon- of zorgcentrum waarmee kan worden samengewerkt.

De Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) speelt een belangrijke rol in het kwaliteitsvol aanpassen van sociale woningen. Zij wil een voortrekkersrol spelen in het voorzien in rolstoelbezoekbare, aanpasbare en aangepaste woningen. In de concepten voor de

sociale woningbouw worden onder meer criteria bepaald voor aangepast bouwen en specifiek ook voor verbouwen voor ouderen. De vereisten en aanbevelingen voor dergelijke woningen worden gedetailleerd beschreven in het hoofdstuk ‘Aanpasbaar en aangepast bouwen’.

In het verlengde van de C2008-leidraad vertolkt de VMSW ook een belangrijke sensibiliserende rol inzake thema’s als meegroeiwonen en aangepast en aanpasbaar bouwen. Uiteraard mag de creatie van een specifiek aanbod voor ouderen niet leiden tot een verdringing van andere groepen. Ik zal over een gezond evenwicht waken, zowel op het ogenblik van de programmering als bij de opmaak van lokale toewijzingsreglementen. Tot slot wil ik ook dat eigenaars voor wie de investering voor een woningaanpassing te zwaar is, worden ondersteund.

In uw vraag hebt u al verwezen naar de renovatiepremie en de VAP. De aanpassingspremie richt zich specifiek op ouderen die aanpassingswerken wensen uit te voeren om de woning aan hun noden aan te passen, zodat ze er zelfstandig kunnen blijven wonen. Die werken kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op het installeren van een traplift of hellende vlakken, het verbreden van de toegangsdeur, het wegwerken van hinderlijke drempels, enzovoort. De VAP moet dus in combinatie met de eerder vermelde initiatieven worden gezien. Het is een van de instrumenten die ouderen ondersteunen in hun wens om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen.

Ik beantwoord nu de tweede vraag. Ik kan u melden dat in de loop van 2009 9600 verbeterings- of aanpassingspremies zijn uitbetaald. 1318 daarvan – ongeveer 13 percent – hadden betrekking op de aanpassingspremie. Dat betekent een verdubbeling in vergelijking met het aantal toegekende aanpassingspremies in 2007. De vraag tot schrapping van het kadastraal inkomen als voorwaarde om de VAP te krijgen, wordt bekeken in het kader van de integratieoefening van de renovatiepremie en de VAP. Die oefening wordt op dit ogenblik op mijn vraag voorbereid door het Agentschap Wonen-Vlaanderen. In principe mondt dat in het najaar uit in een voorstel aan de Vlaamse Regering.

De promotie van de VAP gebeurt hoofdzakelijk via online communicatie en de verspreiding van gedrukte folders. Die communicatiekanalen zullen ook in de toekomst verder worden aangewend. Ook de gemeenten en Woonwinkels spelen in die communicatie een belangrijke rol.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Ik dank u voor het antwoord. Er is op korte tijd veel gezegd, en dat is niet altijd gemakkelijk te volgen. Ik verneem dat u sensibiliseert en ondersteunt, met een gids waarin meegroeiwonen wordt gepromoot. Ik heb het evenwel moeilijk wanneer u zegt dat huurders naar sociale woningen moeten worden toegeleid. Mensen komen naar mijn dienstbetoon en zeggen dat ze wel zijn ingeschreven, maar ze kunnen niet altijd worden geholpen. We doen erg veel voor de sociale woningsector, maar er is een wachtlijst van meer dan 5 jaar. Als lokale overheid hebben we een eigen huursubsidiereglement.

Die mensen zeggen me dat 1250 euro te weinig is om de woning aan te passen. Omdat ze niet in een sociale woning terecht kunnen, zeggen ze dan dat ze in afwachting hun woning zullen verkopen en een privéwoning zullen huren. Er is dus een grotere stimulans nodig dan 1250 euro om mensen te stimuleren hun woning te behouden en ze aan hun noden aan te passen. De druk op sociale woningen is nu al zeer groot. Uw idee om die mensen naar de sociale woningsector toe te leiden, zou ik dus niet uitvoeren. Ik zou eerder proberen om mensen in hun woning te houden en hen daarbij te ondersteunen. Het moet dus een en-enverhaal zijn, want ook in de sociale woningsector moeten er natuurlijk aanpassingen gebeuren, inclusief de bouw van seniorenwoningen. Er gebeurt daar al zeer veel. Er wordt gekeken hoe we seniorenwoningen kunnen uitbouwen, ook met sociale woningen. Ik denk dat de 14 percent private huurders en de 80 percent eigenaars een groot stuk van de markt vormen, die moet worden ondersteund om die vergrijzing op te vangen.

Ik ga ermee akkoord dat er een flankerend beleid is. Men kan gebruik maken van een sociaal dienstencentrum, maar er is te weinig. Daarom wil ik toch nog eens een lans breken. Het is niet onbelangrijk dat de minister aankondigt dat het KI zal worden aangepast in het najaar.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik heb nog een vraag die perfect aansluit bij wat mevrouw Coppé het laatst aanhaalt. Wat betreft het interessante denkspoor dat u een aantal oudere huurders prioritair zou doorsturen naar de sociale woningbouw, ga ik ervan uit dat u hebt becijferd over hoeveel mensen dat gaat. Ik vind dat we de andere doelgroepen niet uit het oog mogen verliezen. Ik had graag de becijfering tot 2020, want we spreken van 43.000 sociale huurwoningen die erbij zouden komen. Brengt dat de andere doelgroep niet in het gedrang?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Een aantal jaar geleden hebben we in deze commissie de resolutie goedgekeurd over het meegroeiwonen, die de basis is geweest voor het Woonzorgdecreet, de gids Meegroeiwonen en dergelijke meer. Mevrouw Coppé heeft het ook gehad over het Vlaams woonpatrimonium. Ik maak me daar soms zorgen over, zeker als het gaat over nieuwbouw, en dan kijk ik ook naar de private promotoren. We zijn al heel lang aan het vechten wat betreft de toegankelijkheid. Er is een verordening gekomen in de vorige legislatuur rond toegankelijkheid voor publieke gebouwen. Het is toch godgeklaagd dat er vandaag nog altijd appartementen gebouwd worden op de private woonmarkt die verkocht worden aan senioren en die niet aanpasbaar zijn. Mensen zetten de stap naar de private flat als ze 60 of 65 zijn, en dan stellen ze op hun 75ste vast dat hun appartementen niet aanpasbaar zijn als ze meer mobiliteitsproblemen krijgen. De markt heeft daarop niet ingespeeld.

De vraag is of u bereid bent als minister voor Wonen om contact op te nemen met minister Muyters, die bevoegd is voor Ruimtelijke Ordening, om in deze legislatuur ook werk te maken van het brede spectrum van nieuwbouwwoningen. Ik heb de indruk dat jonge gezinnen – en het zijn vooral zij die nog bouwen in Vlaanderen – daar wel mee bezig zijn. Vaak bouwen zij en ook private promotoren woningen waarvan bij wijze van spreken de garage morgen met vrij simpele maatregelen kan worden omgebouwd tot een zorgwoning.

We hebben ook initiatieven genomen om het zorgwonen decretaal mogelijk te maken, maar de vraag gaat vooral over levenslang wonen en toegankelijkheid wat de private markt betreft.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik ben de suggestie van mevrouw Heeren zeker genegen. Ik denk dat minister Vandeurzen dat ook zal zijn. Misschien is het een goed idee om samen met hem te gaan praten – en dan met minister Muyters – om te zien of we iets kunnen realiseren aangaande nieuwbouw. De bekommernissen vanuit Welzijn en Wonen kunnen hier heel mooi samengaan. Misschien kunnen we ons laten inspireren door de toegankelijkheidsverordening die er via Gelijke Kansen is gekomen. Er zijn zeker maatregelen mogelijk. Ik kan de politieke bereidheid natuurlijk niet voorspellen, maar ik wil wel samen met minister Vandeurzen kijken wat er kan of met minister Muyters daarover een gesprek aangaan. Ik vind het in ieder geval een goede suggestie om op zijn minst het nieuwe patrimonium aan te passen.

In hetzelfde kader van Wonen en Welzijn is het zo, mevrouw Coppé, dat ik met minister Vandeurzen aan het praten ben om het aanbod aan sociale assistentiewoningen te realiseren met voorrang voor senioren. Het gaat om speciale woningen met assistentie voor die senioren. We gaan daarvoor een extra inspanning doen.

Men kan voorrang geven aan senioren in een lokaal toewijzingsreglement. Ik zal nooit vanuit Vlaanderen opleggen hoeveel senioren er voorrang moeten krijgen. Dat kan worden ingeschat op basis van de lokale noden en de lokale besturen zijn daarvoor veel beter geplaatst. De administratie moet er wel over waken dat de andere doelgroepen niet volledig

weggeconcurrereerd worden. Dat doet ze ook. Als er een ontwerp van toewijzingsreglement komt waaruit blijkt dat andere mensen nagenoeg geen kans meer krijgen op een sociale woning, dan wordt dat teruggestuurd met een opmerking en met de vraag om een beetje te matigen. Ik vind dat we ons daar absoluut moeten enten op wat lokale overheden willen doen.

Wat het nieuwe aanbod betreft tot 2020, is het zo dat er specifiek voor ouderen een aangepast aanbod zal worden gecreëerd, rekening houdend met hun aandeel in de bevolking. Dat wordt in de programmatie meegenomen. Dat is nog een ander aspect dan het aspect toewijzing, waar de lokale overheden vanzelfsprekend een eigen inbreng mogen en moeten kunnen hebben.

De aanpassingspremie zelf is inderdaad belangrijk. Er zijn heel veel mensen die graag in de eigen woning willen en kunnen blijven. We moeten ook beseffen dat als mensen goed genoeg zijn, dat dit soms ook een goede oplossing is. Idealiter kan men zeggen dat een grotere mobiliteit op de huizenmarkt nodig is omdat een jong gezin dan een huis kan kopen van iemand die ouder wordt en minder plaats nodig heeft. Maar dan stuit je op het feit dat mensen emotioneel gebonden zijn aan het huis waarin ze wonen en niet altijd een geldig en goed alternatief voorhanden hebben. Daarvoor moeten we realistisch genoeg zijn.

U weet dat er een integratieoefening gebeurt van de premiestelsels, bijvoorbeeld de renovatiepremie en de Vlaamse aanpassingspremie, en eventueel dakisolatiepremies waarbij we kijken welke we beter kunnen integreren. Ik vind het heel belangrijk om voldoende aandacht te hebben voor de aanpassing van huizen. Ik hoop dat u tevreden over mij zult zijn als we klaar zijn met die oefening.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Het stelt me uiterst tevreden dat de samenvoeging van de verschillende premies bekeken wordt en dat er voldoende aandacht zal gaan naar de aanpassing van woningen voor senioren. Ik denk dat dit in het belang van ons allemaal zal zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, en tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het decreet Grond- en Pandenbeleid en de interpretatie van boek 5 ‘Wonen in eigen streek’

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Sinds 1 september 2009 is het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid van toepassing. In dit decreet wordt in een bijzondere voorwaarde voorzien voor de overdracht van gronden en de daarop opgerichte constructies in woonuitbreidingsgebieden voor de door de Vlaamse overheid bepaalde gemeenten, en ook in bepaalde gevallen nieuwe verkavelingen in woongebieden als er te weinig woonuitbreidingsgebieden zijn.

Deze voorwaarde staat beter bekend onder de benaming ‘Wonen in eigen streek’. Er wordt namelijk gesteld dat de gronden en de daarop opgerichte constructies binnen de vooropgestelde gemeenten alleen kunnen worden overgedragen aan personen die over een voldoende band beschikken met de desbetreffende gemeente. Of deze band al dan niet aanwezig is, wordt beoordeeld door de provinciale beoordelingscommissies. Uit het werkveld komen er echter signalen dat er problemen optreden ten aanzien van de uitvoering van deze bijzondere voorwaarde voor gronden en de daarop opgerichte constructies. Zo krijg ik meldingen van de vooropgestelde gemeenten dat het aantal openbare verkopen toeneemt

omdat men ervan overtuigd is dat er hierdoor niet voldaan moet worden aan de bijzondere voorwaarde van ‘Wonen in eigen streek’. Met andere woorden, grond die volgens het decreet voorbestemd is voor ‘Wonen in eigen streek’, zou dat niet zijn als men die grond openbaar te koop stelt. Ik hoop dat de minister het met me eens is dat het niet de bedoeling kan zijn dat via een openbare verkoop de regeling van ‘Wonen in eigen streek’ – waar zoveel nood aan is – volledig onderuit gehaald kan worden. Dan zou dit willen zeggen dat wij eigenlijk een lege doos hebben. Uit de besprekingen van destijds in de commissie kan worden afgeleid dat dit niet de bedoeling was.

Als ik de omzendbrieven lees van de ministers Muylers en Van den Bossche, die op 23 april 2010 werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering, moet ik vaststellen dat er hierover niets terug te vinden is. Daarom wil ik aan zowel minister Muylers als minister Van den Bossche de volgende vragen stellen. Bent u zich bewust van deze problematiek? Op welke manier denkt u hierin duidelijkheid te scheppen zodat boek 5 ‘Wonen in eigen streek’ op een correcte manier kan worden geïnterpreteerd en uitgevoerd? Moet er volgens u in wijzigingen of correcties worden voorzien zodat dit instrument niet volledig kan worden uitgehouden?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Er geldt een bijzondere overdrachtsvoorwaarde voor de overdracht van gronden en de daar opgerichte constructies in de gemeenten die voldoen aan de volgende twee voorwaarden. Zij ressorteren onder de gebiedsbestemming woonuitbreidingsgebied en zij zijn op het ogenblik van de ondertekening van de onderhandse overdrachtsakte gelegen in een van de doelgemeenten. Een woning die openbaar wordt verkocht, maakt geen gebruik van een onderhandse overdrachtsakte. Hierdoor wordt niet voldaan aan de tweede voorwaarde om ‘Wonen in eigen streek’ op te leggen. Bijgevolg is een openbare verkoop in principe vrijgesteld van ‘Wonen in eigen streek’. Wanneer een woning echter eenmaal onderworpen is geweest aan de bijzondere overdracht, blijft deze gedurende 20 jaar geldig.

Bij een verdere overdracht van een goed zijn de twee eerder aangehaalde voorwaarden niet meer de basis om een overdracht al dan niet onder ‘Wonen in eigen streek’ te laten vallen. Het decreet stelt momenteel dus dat indien de woning binnen deze 20 jaar opnieuw wordt verkocht, een openbare verkoop van die woning wel dient te voldoen aan de bepalingen van ‘Wonen in eigen streek’. Een gerechtelijke openbare verkoop vormt hierop een uitzondering. Dit is immers een gedwongen overdracht en vormt een van de uitzonderingen op de maatregel zoals bepaald in artikel 5.2.1 van het decreet.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Als ik het goed begrijp, is het inderdaad zo dat de gronden die vandaag op de woningmarkt via openbare verkopen zouden worden verkocht, volledig zouden worden vrijgesteld van ‘Wonen in eigen streek’. Maar we hadden eigenlijk de bedoeling om grond ter beschikking te stellen van net die doelgroep. Door die onderhandse verkoop, door dit woordgebruik, geven we de mensen de kans. Want iedereen die de keuze heeft tussen openbaar verkopen en onderhands verkopen, weet dat de doelgroep bij een openbare verkoop groter is, en wordt door niets tegengehouden om de openbare verkoop te organiseren en dus de regeling ‘Wonen in eigen streek’ onderuit te halen.

Minister Freya Van den Bossche: Het is natuurlijk niet evident om in een zaal enkel de mensen het bieden toe te laten die op voorhand kunnen aantonen dat ze een band met de streek hebben. Dat moet vaak worden beoordeeld door die provinciale beoordelingscommissies. Dat begrijpt u ongetwijfeld. Alle kandidaten daar vooraf heen sturen, gaat niet. Daarvoor is de termijn te kort. Of je moet de koper duidelijk maken dat hij het maar echt kan kopen als hij voor die commissie kan aantonen dat hij aan alle voorwaarden beantwoordt. Maar dan moet de verkoper een paar maanden wachten. Bij

openbare verkopen is dat een grote moeilijkheid. Als uit evaluatie zou blijken dat men in de praktijk massaal een toevlucht zoekt tot dat systeem, ben ik het met u eens dat we het moeten elimineren en er iets tegenover stellen. Als dit het hele systeem zou onderuithalen, beloof ik u om daar bij de evaluatie in 2011 iets aan te doen. Maar laat ons eerst afwachten. Ik denk niet dat het zo storm zal lopen. Het is om redenen van praktische aard dat het zo in het decreet is ingeschreven.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik begrijp dat de praktische organisatie een belangrijk element is. Maar ik ben wel een beetje teleurgesteld door het antwoord. Het moet mogelijk zijn dat de provinciale beoordelingscommissies zich een beetje organiseren zodat zij op elke openbare verkoop een snelle beoordeling kunnen doen. Iedereen moet bij het afsluiten van een openbare verkoop een trouwboekje bij hebben of andere zaken die moeten kunnen worden nagezien. De provinciale beoordelingscommissie moet snel kunnen beoordelen of iemand al dan niet in aanmerking komt. Wij hebben zelf op gemeentelijk niveau de ervaring met toewijzing op basis van voorrechten. Daar wordt ook onderzocht of de mensen effectief geen eigendommen hebben en hoelang ze in de gemeente wonen. Het vergt inderdaad een inspanning, maar ik ben ervan overtuigd dat dit haalbaar moet zijn als we allemaal daarvoor het nodige op elkaar afstemmen. Ik vrees alleen dat als we nu een aantal jaren zullen wachten, er weer heel wat zaken verloren zullen gaan, terwijl we al zolang wachten op de regeling ‘Wonen in eigen streek’.

De voorzitter: Minister, normaal heeft de vraagsteller het slotwoord, maar u wilt nog iets zeggen?

Minister Freya Van den Bossche: U haalt daar voorbeelden aan van zaken die eenvoudig met een attest aantoonbaar zijn.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik had het over geen eigendommen hebben en zo lang wonen in de gemeente.

Minister Freya Van den Bossche: Dat zijn zaken die eenvoudig objectief aantoonbaar zijn. Beoordelen of iemand een band heeft met een streek is een subjectieve afweging. Je moet daarvoor elementen naar voren brengen die de commissie moet afwegen en waarover zij in alle wijsheid zal oordelen. Dat is iets anders dan iets wat aantoonbaar is op het moment van de feiten zelf. Bijvoorbeeld: “Ik woon zo veel jaren hier”, “Ik ben getrouwd”, “Ik heb zoveel kinderen”, “Dit is mijn inkomen”. Dat kun je eenvoudig laten attesteren. De moeilijkheid is dat het niet zo eenvoudig is voor de commissie om iets te moeten beoordelen waarvan de uitkomst onvoorspelbaar is omdat het oordeel door mensen wordt gemaakt en omdat moet worden onderzocht of de band er is en of hij voldoende sterk is. Er is tegelijk het engagement – en dit staat zo in het decreet, dit is geen aanpassing die ik heb aangebracht – dat als in de praktijk ‘Wonen in eigen streek’ daardoor zou worden onderuitgehaald, ik geen twee seconden zal aarzelen: dan moeten wij daarvoor een oplossing vinden. Maar laten we eerst zien of het in de praktijk een probleem vormt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■